

1^ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΑΣΠΡΟΠΥΡΓΟΥ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ

«1821: Η ΠΑΛΙΓΕΝΕΣΙΑ-Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΝΕΟΤΕΡΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ»

Εκπαιδευτικοί:

Ζερβίδης Γεώργιος ΠΕ02

Κανέλλη Δάφνη ΠΕ02

Δημαγγέλου Ευφροσύνη ΠΕ04

Μαθητική Ομάδα:

Γκάρο Σάρα, Γκίνης Ανδρέας, Δρακάκης Κωνσταντίνος, Ηλία Μαρία, Καραγιάννη Κωνσταντίνα, Καραμπούλα Ευαγγελία, Κατσέλης Δαμασκηνός, Καψάλας Βασίλειος, Κεχαγιάς Χρήστος, Κουρουπάκης Βασίλειος, Κώνστα Αικατερίνη, Κώστα Μαρία, Λιάκου Γεωργία, Λιάκου Χρυσάνθη, Μάτσου Βικτωρία Ευμορφία, Μαυράκης Στυλιανός, Μουζάκας Αθανάσιος, Νοδάρα Γεωργία, Παντελιδάκη Σταματίνα, Παντελιδάκης Γεώργιος, Παπαγιακόμου Μαρία, Πατέλας Νικόλαος, Πετρόγιαννου Αδαμαντία, Πετρόγιαννου Βασιλική, Πετρόγιαννου Ισιδώρα, Πηλιχός Ιωάννης, Ποτουρίδου Μαρία, Πουλοπούλου Ζωή, Πρέσσα Χρυσούλα, Σακελλαρίου Αναστασία, Σερέπας Παναγιώτης, Στέρπης Φίλιππος, Στυλίδου Λαρίσα, Τριανταφυλλίδου Ειρήνη, Τσενεμπή Νικολίτσα, Τσεχερίδου Σοφία, Τσίγκου Ελένη, Τσίγκου Μυρτώ, Τσίγκου Παρασκευή Ελευθερία, Χατζή Μαρία, Χατζηδάκη Βάια – Χρυσοβαλάντω, Χότζα Αιμιλία, Χυσόλλι Έρικα.

Μεθοδολογία Προγράμματος:

Στις συναντήσεις μας οι μαθητές/μαθήτριες προσέγγισαν την προεπαναστατική και επαναστατική περίοδο του 1821 μέσα από αφηγήσεις, ντοκιμαντέρ, πίνακες ζωγραφικής και δημοτική ποίηση. Στη συνέχεια χωρίστηκαν σε ομάδες, και ανέλαβαν να υλοποιήσουν και να παρουσιάσουν εργασίες σχετικές με το θέμα.

2. Ο Αλέξανδρος Υψηλάντης ορατός της Επανάστασης

Επειδή τα ιδρυτικά μέλη έπαιξαν έντονη την απουσία αρχηγού, έπρεπε να οριστούν κάποιοι επεφάνες πρόσωπα, για να παίθουνε ευκολότερα τα υποψήφια μέλη, μια και οι ίδιοι ήταν απλοί, φτωχοί μικροέμποροι και κανένας δεν θα τους εμπιστευόταν. Γι' αυτό τον λόγο προσπάθησαν να προσεγγίσουν τον Καποδίστρια, υπουργό εξωτερικών της Ρωσίας τότε, μέσω του Γαλλού. Ο υπουργός όμως αρνήθηκε. Αυτό ήταν ένα ισχυρό πλήγμα κατά των σχεδίων της Επανάστασης, αλλά δεν θεωρήθηκε ικανό να σταματήσει τους Έλληνες να ορίσουν κάποιον αρχηγό».

Υστερα, απευθύνθηκαν στον Αλέξανδρο Υψηλάντη που είχε τα κινδύα στοιχεία ΑΡ, ο οποίος με τις αλιόλογες οργανωτικές ικανότητές του και την καλή σχέση με τα γηγενή στελέχη της Επανάστασης, αναλήφθηκε ως αρχηγός τον Απρίλιο του 1820 με τον τίτλο «Γενικός Επίτροπος της Αρετής».

Τον Αύγουστο του 1820, η Οδησός γίνεται το κέντρο ενεργειών του Υψηλάντη. Εκεί γίνονται πολλές καινοφανείς μισίσεις και συγκεντρώνεται ένα σημαντικό χρηματικό ποσό. Τότε στο Ισμαήλι καταστρώθηκε το τελικό σχέδιο, το οποίο προέβλεπε την άμεση έναρξη της επανάστασης και το κέντρο ενέντηας θα ήταν η Πελοπόννησος.

Σούλι

Το Σούλι (ομοσπονδία χωριών, στα Όρη του Σουλίου στην περίοδο της Τουρκοκρατίας) ήταν ανεξάρτητη περιοχή αρχικά από τελομένη από μόνο 4 χωριά(Σούλι, Κιάρα, Σαμονίβα, Αβαρίκος) και λέγονταν τετραχώρι. Αργότερα οι κάτοικοι έκτισαν άλλα 7(Τσεκούρι, Αλεποχώρι, Παλιοχώρι, Γκιονάλα, Περιχάτι, Βίλια, Κοντάτες) και ονομάστηκε εφταχώρι. Όλα τα χωριά μαζί ονομάζονταν περιληπτικά Σούλι ή Σουλιουτοχώρια. Σήμερα από αυτά έχει απομείνει μόνο η Σαμονίβα με 70 κατοίκους.

“Τοπικοί ήρωες της επανάστασης του 1821”

• **Μελέτης Βασιλείου**

fppt.com

Η Φιλική Εταιρεία και η Κύπρος

Η Φιλική Εταιρεία είχε περιλάβει στο πρόγραμμά της εξεγέρσεις όλες τις Ελληνικές χώρες, ακόμα και την απόμακρη Κύπρο. Αρχικά ήλθαν σε επαφή με τον Αρχιεπίσκοπο Κύπρου Κυπριανό ένας κληρικός, έπειτα τρεις λαϊκοί, έπειτα ένας Αποστόλης και τέλος ο Κύπριος Αρχιμανδρίτης Θεοδοκλής Θησεύς. Οι απόστολοι της Φιλικής Εταιρείας Δημήτριος Ίπατρος και Αντώνιος Πελοπίδας έρχονται σε επαφή με τον αρχιεπίσκοπο Κυπριανό και τους πρόκριτους του νησιού. Επίσης ο Αλέξανδρος Υψηλάντης στέλνει επιστολή τον Οκτώβριο του 1820 προς τον Κυπριανό όπου μνημονεύει την υπεσχημένη βοήθεια του Κύπριου ιεράρχη για τη σύσταση σχολείου στην Πελοπόννησο. Ο αρχιμανδρίτης της Αρχιεπισκοπής Θεοφύλακτος Θησεύς ήταν μέλος της Φιλικής Εταιρείας. Η Φιλική Εταιρεία βρήκε πρόσοφο εδάφορ εξάπλωσης στην Λάρνακα το κατεχορήν αστικό κέντρο του νησιού με πολλούς εμπόρους εγκατεστημένους και κυρίως Επανηήσιους. Πολλοί συνδέουν τη κάθοδο των Φιλικών με τη διάδοση του Τεκτονισμού στο νησί και την επακολουθήσασα καταδικαστική εγκύκλιο του Κυπριανού εναντίον της στα 1815, γεγονός που μεταθέτει χρονικά την κάθοδο των Φιλικών πριν το 1817.

Η σχολεία του Αγίου Αθανασίου, στην αδό Εγνατία, όπου πέθαναν από ασπία και δίψα δεκάδες γυναικόπαιδα και γέροντες που είχαν φυλακιστεί εκεί κατά την Επανάσταση του 1821 από τους Τούρκους.

επανάστασης στη Θεσσαλονίκη, που παραμένει άγνωστο στη συλλογική μνήμη της πόλης, είναι αυτό που συνέβη στην νεώστια (1818) εκκλησία του Αγίου Αθανασίου, στην Εγνατία. Να πώς περιγράφει ο ιστορικός Απόστολος Βακαλόπουλος το δραματικό συμβάν: «Τραγικότερα ήταν εκείνα που συνέβησαν μέσα στην εκκλησία του Αγίου Αθανασίου. Εκεί, όπως και σε άλλες εκκλησίες, είχαν φυλακιστεί οι Τούρκοι πολλοί Έλληνες. Οι περισσότεροι τους ήταν γαίες, γέροι και παιδιά. Εκεί μέσα τους άφησαν χωρίς τροφή και νερό. Και όταν ύστερα από 40 μέρες άνοιξαν τις πόρτες, βρέθηκαν μπρος σ' ένα φοβερό θέαμα: Καμία εκατοστή πτώματα αποσυνθμένα και καταφωγμένα από τα ποντίκια ήταν θαπλωμένα πάνω στις πλάκες. Τέτοια ήταν η δυσσομία σε όλη τη συνοικία, ώστε οι κάτοικοι της περιοχής αναγκάστηκαν να απομακρυνθούν για μερικές μέρες από τα σπίτια τους...».

Θεόδωρος Κολοκοτρώνης

- Ο **Θεόδωρος Κολοκοτρώνης** γεννήθηκε στις 3 Απριλίου του 1770 και πέθανε στις 4 Φεβρουαρίου 1843. Ήταν αρχιστράτηγος και ηγετική μορφή της Επανάστασης του 1821, πολιτικός, πληρεξούσιος, σύμβουλος της Επικράτειας. Έμεινε γνωστός και ως **Γέρος του Μοριά**.

Η ΙΕΡΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ.

- Τα μέλη της ιερής συμμαχίας είχαν μόνο ένα στόχο, να επέμβουν και να καταπιάνουν οποιαδήποτε εξέγερση στον χώρο της Ευρώπης.
- Την πρωτοβουλία αυτής της συμμαχίας είχε ο **Τσάρος Αλέξανδρος Α΄**.
- Όταν ο **Κολοκοτρώνης** ξεσηκώνει τον Μοριά, οι **Μ. Δυνάμεις** αντιδρούν αμέσως.

ΕΝΑΡΞΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΣΤΗ ΜΟΛΔΟΒΛΑΧΙΑ

Η ελληνική επανάσταση στη Μολδοβλαχία το 1821 υπήρξε η πρώτη επαναστατική ενέργεια των εξεγερμένων Ελλήνων εναντίον της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, διαρκέσας επί επτά σχεδόν μήνες και έληξε με ήττα των επαναστατών. Η Μολδοβλαχία αποτελούσε κυρίως καταρτήτο από τους Τούρκους Έλληνες του ελλαδικού χώρου και της Απείρου. Από μια σπορδοία λόγω σύμφωνας με τη συνθήκη του Βουκουρεστίου (1791) η Τουρκία δεν είχε τα δικαιώματα μεταφοράς στρατού στις χώρες αυτές χωρίς τη γνησίμη άδεια της Ρωσίας. Οποιαδήποτε παραβίαση αυτού του όρου θα προκαλούσε Ρωσιστοτικό πόλεμο. Αυτός ήταν και ο λόγος που ξεκίνησε η οργάνωση της επανάστασης των Ελλήνων απ αυτή την περιοχή τόσο σε μερικούς των μνημένων στη Φιλική Εταιρεία όσο και από τον Αλέξανδρο Υψηλάντη.

Το ξεκίνημα

Στις 22 Φεβρουαρίου του 1821 ο Υψηλάντης επικεφαλής των επαναστατών δυνάμεων πέρασε τον ποταμό Προύθα και αποβιβάστηκε στα υπόλοιπα εδάφη, κηρύσσοντας την εξαγωγή του βηθικαστελευθηρτικού ονόματι προκήρυξη του που τιτλοφόρησε «Μάχη υπό Πάτερους και Έπιτάδες». Για χιλιάς εβδόμενες δυο μέρες αργότερα (24 Φεβρουαρίου) στο Ιάσιο, όπου θύνηθηκε εμμεσία στις ευρωπαϊκές αυτές ταυτόχρονα με την προκήρυξη, η οργάνωση του ηθικού όλων των υποδοχών Ελλήνων, αφού έκανε λόγο για μια κρητική δύναμη (υπονοώντας την τσαρική Ρωσία) η οποία στήριζε τα βαρβαρικά στο πτερό των εξεγερμένων.

Α' ΕΜΦΥΛΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

Τη Φεβρουάριο του 1823 συγκλητήθηκαν στη Σάλα της Τριπόλης οι Θεόδωρος και Πάνος Κολοκοτρώνης, Θ. Νέγρης, Γεώργιος Σαββας, Φειδίας, Φίλιππος Ανδρότσος, Δημήτριος Πικελόπουλος, Νικηφόρος Δημήτριος Υψηλάντης, Γ. Καραϊσκάκης, Μανώλης κ.α. Έκεί αποφασίστηκε ανά κοινού η αντίσταση κατά του εκτελεστικού, δηλαδή του καθεστώτος των γαλλών δυνάμεων, και άλλα μετέωρα κινήματα «εναντίον της εκουσίας του Χριστού»-ότι θε σπινταστέ σπινταστέ.

Παρόλο που το μέλλον των κοσμοπολιτικών προκλήσεων άνοιξενο λόγω της μεγάλης φημιστικότητας που είχαν οι επαναστάτες, στις 12 Ιουλίου 1823, ο Κολοκοτρώνης επέλεξε «δυνατά προσκρούς στο κόμμα των κοσμοπολιτών» με αντάλλαγμα τον έλεγχο του νησιού Πάρος ως κεντρικό σημείο του Νεοελληνικού και του Δωδεκανησίου της θέσης του αντιπρόεδρου του εκτελεστικού. Έπειτα, στις 20 Ιουλίου αποφασίστηκε η εμφάνιση των τριών του. Κολών με την κόρη του Κωνσταντή Δολυμέρη, δραματικό τη στιγμή. Η απόφαση αυτή του Κολοκοτρώνη σύγκρουσε τους κοσμοπολίτες που και ύστερα τον έλεγχο του Πάριου.

Αν και στην θέση του αντιπρόεδρου του εκτελεστικού, ο Κολοκοτρώνης παρέμεινε πολιτικά ανεξάρτος, ο Αλέξανδρος Μανροκορόλιος ως πρόεδρος του βουλευτικού και ο Κολοκοτρώνης έρχονταν σε

συνεργασία. Ο Κολοκοτρώνης τον απέκλεισε εξεγέρσει που υπησάσταν, παρέμεινε ότι άργησε και σε άδρα με τα μέλη του με τη βελία στον πόλεμο. Υστερα από αυτή την προκλήση ο Μανροκορόλιος απεβίωσε για την Ύλη, στον μαρτυρικό διήγημα να συλλάβει τις πάλιας του νεκρούς. Η αποχώρηση του Μανροκορόλιου θεωρήθηκε σπινταστέ του Κολοκοτρώνη που έλεγε ορισμένα ότι τα σπινταστέ σπινταστέ τα μετ' ολίγου. Ο Μανροκορόλιος έφτασε στην Αθήνα με την Αθήνα κληρονομή, είχε γράψει εξομολόγηση την απολογία της για όλη Αθήνα και η κίνηση του να καταστεί στην Ύλη πωλημένος, τις σπινταστέ, τον ορισμό, με την συνοικία Κωνσταντή, η οποία από αυτό το σημείο και μετά θα διαφρακτεί σπινταστέ στο πτερό της τριπόλης.

Η ανταρσίαση μεταξύ των εκκλησιαστικών ορισμών (ε.σ.) στο οποίο ήλθε ο Πατριάρχης Μανροκορόλιος ως πρόεδρος. Έφτασε στη θέση του αντιπρόεδρου του Κολοκοτρώνη και του βουλευτικού ορισμών (β.σ.) στα 24 Σεπτεμβρίου. Τον Μανροκορόλιος εξουσιοθέτησε τον Αλέξανδρο για 1823. Ακόμα και το σήματα κίνηση αυτή την περίοδο στο Σαλμάντι.

Στόχοι Προγράμματος:

Βασικός στόχος του προγράμματος ήταν οι μαθητές να προσεγγίσουν τα γεγονότα της συγκεκριμένης ιστορικής περιόδου και να συνειδητοποιήσουν τον τεράστιο ρόλο της ιστορίας στον αγώνα επιβίωσης-προόδου εθνών, λαών και κρατών.

Επιμορφωτικές Δράσεις:

Πραγματοποίηση τετραήμερης εκπαιδευτικής εκδρομής στη Μακεδονία, όπου οι μαθητές επισκέφτηκαν, μεταξύ άλλων, το ναό του Αγίου Αθανασίου Θεσσαλονίκης (τόπο μαρτυρίας άμαχου πληθυσμού κατά την περίοδο της Επανάστασης), το Πολεμικό Μουσείο Θεσσαλονίκης (που διαθέτει ειδική πτέρυγα εκθεμάτων της περιόδου της Επανάστασης του 1821) και παρακολούθησαν εκδήλωση σχετική με τον Λόρδο Μπάιρον στον πολυχώρο ΜΥΛΟΣ.

